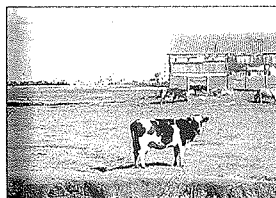

Schelde

nieuwsbrief

EEN UITGAVE VAN
HET SCHELDE
INFORMATIECENTRUM,
NOVEMBER 1996
JAARGANG 3 NR. 9

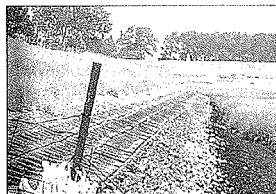
IN DIT NUMMER

BEHEERSPLAN SAEFTINGE BINNENKORT HERZIEN

Het Land van Saeftinge is het grootste aaneengesloten brakwater-schor van West-Europa. Door onder andere verlanding zal Het Zeeuwse Landschap het beheersplan gaan herzien.

pag 4

ZEEUWSE DIJKEN IN DE PUBLICITEIT

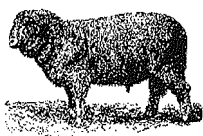
Uit onderzoek is gebleken dat 94% van de dijkglooiingen in Zeeuws Vlaanderen 'onvoldoende' scoort.

pag 6

OPINIE

Een toelichting op de opdracht die de Commissie Westerschelde van de Minister van Verkeer en Waterstaat heeft gekregen.

pag 8

pag. 1

Overtredingen op Westerschelde steeds sneller gemeld

Sinds de oprichting van de LKM Westerschelde (Lokale Kontaktgroep Milieu) in 1993, heeft het Korps Landelijke Politiediensten afdeling Delta (KLPD, de voormalige Rijkspolitie te water) voor heel wat overtredingen processen verbaal opge-maakt. De LKM is een op lokaal niveau opererende groep die de milieuregelgeving moet handhaven op de Westerschelde, het kanaal van Gent naar Terneuzen en het Veerse Meer.

GOEDE CONTACTEN

Jan Bom, handhaver op de Westerschelde: 'Het sneller melden komt door de goede contacten die we hebben opgebouwd met de andere gebruikers van de Westerschelde zoals havenmeesters en de loodsdiensten'. Jan Bom vaart vandaag vanuit Hansweert met zijn drie collega's op politievaartuig P82. Zij vormen de water- en scheepvaartafdeling die uitvoering geeft aan de opdrachten van de LKM Westerschelde. Voor de uitvoering van de handhaving op het water zijn dertig mensen beschikbaar voor een 24 uren dienst, verdeeld over drie schepen. De P82 is een volledig uitgerust kantoor waar direct gegevens verwerkt kunnen worden (alleen de fax ontbreekt nog). Tevens is zij toegerust met materialen voor acties op het water en voor het kunnen ingrijpen bij calamiteiten.

BUNKERBRANDSTOFFEN

Vandaag is een projectdag. Er wordt gezocht naar schepen die bunkeren (stookolie innemen als brandstof). Naar aanleiding van vragen in de Tweede Kamer is er een onderzoek gestart naar de werking van de scheepsbrandstoffenmarkt. De samenstelling en de herkomst van scheepsbrandstoffen moet worden onderzocht. Vermoed wordt dat scheepsbrandstoffen worden bijgemengd met stoffen die niet toegestaan zijn voor verbranding. Om monsters van de stookolie te nemen is vandaag Wim Veldman van de Hoofdinspectie van Milieuhygiëne uit Den Haag mee.

Lees verder pagina 2

Overtredingen op Westerschelde steeds sneller gemeld

Vervolg voorpagina

Marpol: Internationaal verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen.

Marpol is een samenvoeging van Marine Pollution. Marpol richt zich op de zeevervuiling, veroorzaakt door de dagelijkse bedrijfsvoering van schepen zoals olierestanten uit sludge-tanks, restanten chemicaliën uit ladingstanken, sanitair waswater, enzovoort. Tevens richt zij zich op gevolgen van rampen en het beperken van schade aan het milieu bij ongelukken. In 1983 trad het verdrag in werking, nadat tenminste vijftien landen (samen goed voor circa 50% van de wereldhandelsvloot-tonnage) het verdrag hadden aanvaard. Nederland heeft het Marpolverdrag opgenomen in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Wvus).

Jan Bom zoekt contact met de Rijkshavenmeester om te weten waar op dat moment schepen bunkeren. Het bunkeren op de Westerschelde moet namelijk gemeld worden. Er zijn alleen meldingen voor vanmiddag. De havenmeester van de Sloehaven meldt dat er bij hem wel wordt gebunkerd. Koers richting Sloehaven dus. Ondertussen vertelt Jan Bom verder: 'Er zijn drie groepen bezig. Het water- en scheepvaartgedeelte wordt door de KLPD en de vaartuigen van de dienstkring Rijkswaterstaat uitgevoerd. De activiteiten aan land, zoals het controleren van Wvo-vergunningen en de installaties en afvoerpijpen van bedrijven, worden door twee andere groepen van Rijkswaterstaat uitgevoerd. Maandelijks rapporteren en bespreken we de directe overtredingen. Voor knelpunten of problemen dragen we voorstellen aan voor nieuwe projecten'.

SAMENWERKING

'Samenwerking binnen de LKM is uitermate belangrijk. Om de juiste informatie te krijgen, heeft men elkaar hard nodig. Voor het project 'Reglement Vervoer Gevaarlijke Stoffen door Zeeschepen' zijn we met het Schelde Coördinatie Centrum om

de tafel gaan zitten. Bij calamiteiten is kennis van de lading aan boord nodig. Dat resulteerde in enorme pakken papier waar we aan boord van de P82 onvoldoende mee konden werken. De heer De Man van het Coördinatie Centrum heeft dat weten terug te brengen tot maximaal twee A4-tjes. Het is de bedoeling dat straks alle meldingen met specifieke gegevens van de schepen via de zogenaamde Kopstations in Vlissingen en Zeebrugge binnenkomen. Zij zorgen voor verdere verspreiding. De nieuwe meldingsregeling is zowel in Nederland als in Vlaanderen goed ontvangen. In de periode van 1 januari tot 17 september zijn 243 schepen gecontroleerd. Daarvan hebben er zesenvertig een waarschuwing gehad. Bij drieëndertig schepen is procesverbaal opgesteld. Hiervan heeft 80% ingestemd met een schikking. Dat is een vrij hoog aantal!'

MARPOLCELLEN

'De samenwerking met Vlaanderen op de Westerschelde verloopt goed', aldus Jan Bom, 'De structuur en de benamingen zijn anders, maar het resultaat, de handhaving bij overtredingen, is hetzelfde. Als bijvoorbeeld een olielozing in Nederland wordt

Nico Vroman (l) en Jan Bom opsporingsambtenaren van het Korps Landelijke Politiediensten afdeling Delta.

geconstateerd is het toch mogelijk een schip in België aan te houden. Op basis van het Beneluxverdrag 'Rechtshulp' lichten we de parketten van Justitie in Nederland en Vlaanderen in. Daarop is gezamenlijk actie van de Marpolcellen (milieupolitie) in Vlaanderen en de LKM Westerschelde mogelijk. En met resultaat!'

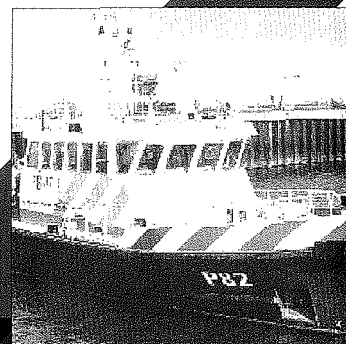
WIJZIGING OPSPORINGSMETHODIEK

'De opsporingsmethodiek bij olieverontreiniging wordt gewijzigd. Voorheen werd bij een olieverontreiniging gezocht naar een mogelijke veroorzaker. Nu trachten we door het controleren van de olieboekhouding de verontreinigingen door olie te bestrijden. De olieboekhouding moet corresponderen met de hoeveelheid olie aan boord. Als er verschillen zijn, wordt de aanlooproute van het schip bekeken. Daarna gaan we pas op zoek naar olievlekken. Deze methode blijkt sneller resultaat te geven. De verdere gang van zaken en de aanhouding wordt geregeld via de scheepvaartspectie' besluit Jan Bom. Inmiddels zijn we in de Sloehaven aangekomen. Het bunkeren blijkt gasolie in plaats van stookolie te zijn, niet wat we

zoeken. Verder is alles rustig. Misschien hebben ze vanmiddag meer 'geluk'. In de Buitenhaven van Vlissingen gaan we van boord. (MP)

Nadere informatie:
LKM Westerschelde,
Korps Landelijke
Politiediensten,
Afdeling Delta.

J. Bom
Telefoon (0113) 229200

LOKALE KONTAKTGROEP MILIEU WESTERSCHELDE

De Lokale Kontaktgroep Milieu Westerschelde bestaat uit vaste deelnemers en ad hoc-deelnemers. De vaste deelnemers zijn Rijkswaterstaat directie Zeeland (scheepvaartdienst Westerschelde en de dienstkring Zeeuws-Vlaanderen) en het Korps Landelijke Politiediensten afdeling Delta (KPLD), de opstapeenheden Vlissingen, Terneuzen en Hansweert. Op ad hoc-basis wordt er deelgenomen door het Openbaar Ministerie, de Waterschappen, de Provincie, het RIVM, de aangrenzende gemeenten, de politieregio Zeeland en de andere handhavingsdiensten.

De taken van de LKM omvatten:

- vergunningen en verordeningen toetsen op handhaafbaarheid;
- onderling informatie verstrekken en afspraken maken met het oog op toezicht en surveillance;
- gecoördineerd optreden in handhavingssituaties;
- het bestuur en het Openbaar Ministerie informeren over knelpunten.

Beheersplan Saeftinge binnenkort herzien

Geulenpatroon Saeftinge met op de achtergrond Doel.

Bezoekerscentrum

Bij het Verdrongen Land van Saeftinge is door Het Zeeuws Landschap een bezoekerscentrum gebouwd.

Op 3 december wordt dit centrum in Emmadorp door de Commissaris van de Koningin officieel geopend. Vervolgens zijn bezoekers het hele jaar door welkom van dinsdag tot en met zondag tussen 10.00 en 18.00 uur.

De entree is f 2,50.

Er is permanent een interessante tentoonstelling te zien, te voelen en te horen.

Het Land van Saeftinge is het grootste aaneengesloten brakwater-schor van West-Europa. Ondanks het intensief vaarwegbeheer in de Westerschelde kunnen landschapsvormende processen in dit uitgestrekte gebied met geulen, slikken en schorren nog in belangrijke mate hun gang gaan. Een groot deel van het circa drieduizend hectare grote gebied is sinds 1976 in beheer bij de Stichting Het Zeeuwse Landschap. Met Gert-Jan Buth, hoofd terreinbeheer van Het Zeeuwse Landschap, hebben we een gesprek over de ontwikkelingen in het beheer van het gebied.

Gert-Jan Buth

HISTORIE

Het Land van Saeftinge heeft een lange geschiedenis van ingepolderd worden en weer overstromd raken. De oudste inpolderingen dateren uit de middeleeuwen. Door stormvloed in 1570 en 1574 en het tijdens de tachtigjarige oorlog om militaire redenen doorsteken van de overgebleven dijken, is het gebied weer geheel onder invloed van het getij gekomen. Daarna volgde opnieuw een cyclisch proces van natuurlijke opslibbing, inpolderen en dijkdoorbraken, totdat in 1907 de Hedwigepolder als laatste werd ingepolderd. Om de natuurlijke aanslibbing en schorgroei te versnellen is in 1933 begonnen met de aanplant van Engels slijkgras en is in 1938 de nu nog aanwezige rijksdam aangelegd. Rond 1950 waren er opnieuw plannen voor inpoldering. Omdat België bezwaar maakte vanwege de te verwachten verhoging van de waterstand in Antwerpen door de verdere komverkleining ging dat niet door. Gert-Jan Buth constateert dat - ondanks dit besluit om niet in te polderen - het verlandingsproces gewoon is doorgegaan. Sinds 1930 zijn de schorren in het noordwestelijk deel soms meer dan een meter opgehoogd. In het (van oorsprong al hogere) zuidwestelijk deel was dat aanzien-

lijk minder. Na het begin van de jaren zestig zijn met name de hoofdgeulen minder diep geworden. Bij het op diepte houden van de vaargeul komt zand vrij dat elders in de Westerschelde wordt teruggestort. Dit zand heeft de slikken aan de noorzijde van Saeftinge opgehoogd. Als het proces van verlanding zich in het huidige tempo voortzet zouden de geulen van Saeftinge rond het jaar 2010 volledig dichtgeslibd zijn. Het huidige beheersplan voor het gebied geeft niet aan hoe daar met het beheer al dan niet op ingespeeld moet worden. Volgens Gert-Jan Buth is dat één van de redenen om het beheersplan binnenkort te herzien.

ONTWIKKELING IN DE NATUURWAARDEN

Welke gevolgen hebben de morfologische veranderingen in het gebied nu voor de natuurwaarden? Gert-Jan Buth: 'Zowel het oppervlak aan slik, als het oppervlak aan schor dat bij gemiddeld hoog water onderstroomt, is afgenomen. Dit is ten koste gegaan van de variatie en diversiteit aan begroeiing. Pioniersvegetatie gevormd door Engels slijkgras en Zeeaster is in omvang teruggelopen en op dit moment domineren de aan hogere schorren gebonden soorten als Zeebies en Strandkweek. Verandering van de

Runderbegrazing vormt één van de beheersmaatregelen van Het Zeeuwse Landschap.

HET HUIDIGE BEHEER VAN HET ZEEUWSE LANDSCHAP

Ophoging van het schor heeft tot gevolg dat verruiging van de vegetatie plaatsvindt. Om een relatief soortenrijke en gevarieerde schorvegetatie te behouden voert Het Zeeuwse Landschap in een derde deel

van het gebied een begrazingsbeheer uit. Van oudsher werden de schorren verpacht aan enkele bedrijven die daar schaapskudden hielden. Eind zeventiger jaren liep de rentabiliteit van die bedrijven sterk terug en daarmee de belangstelling om het gebied te begrazen. Omdat met de afname van het aantal schapen ook de diversiteit van de begroeiing is verminderd, heeft Het Zeeuwse

vegetatie heeft ook effecten op de geschiktheid van het gebied voor vogels. In de laatste decennia is een afname geconstateerd van aan slik gebonden steltlopers, terwijl bijvoorbeeld het aantal meeuwen, eenden en ganzen is toegenomen'.

Landschap door de aanleg van bruggen, de bouw van nieuwe schaapskooien en het geven van een beperkte beheersvergoeding begin jaren tachtig de omvang van de schaapskudden weer op het oude peil gebracht. In het begin van de jaren negentig bleek dat deze bedrijven zich desondanks toch niet konden handhaven. Sindsdien is één van de twee grote schapenbedrijven vervangen door een runderbedrijf. Runderbegrazing vindt overigens al sinds decennia in Saeftinge plaats.

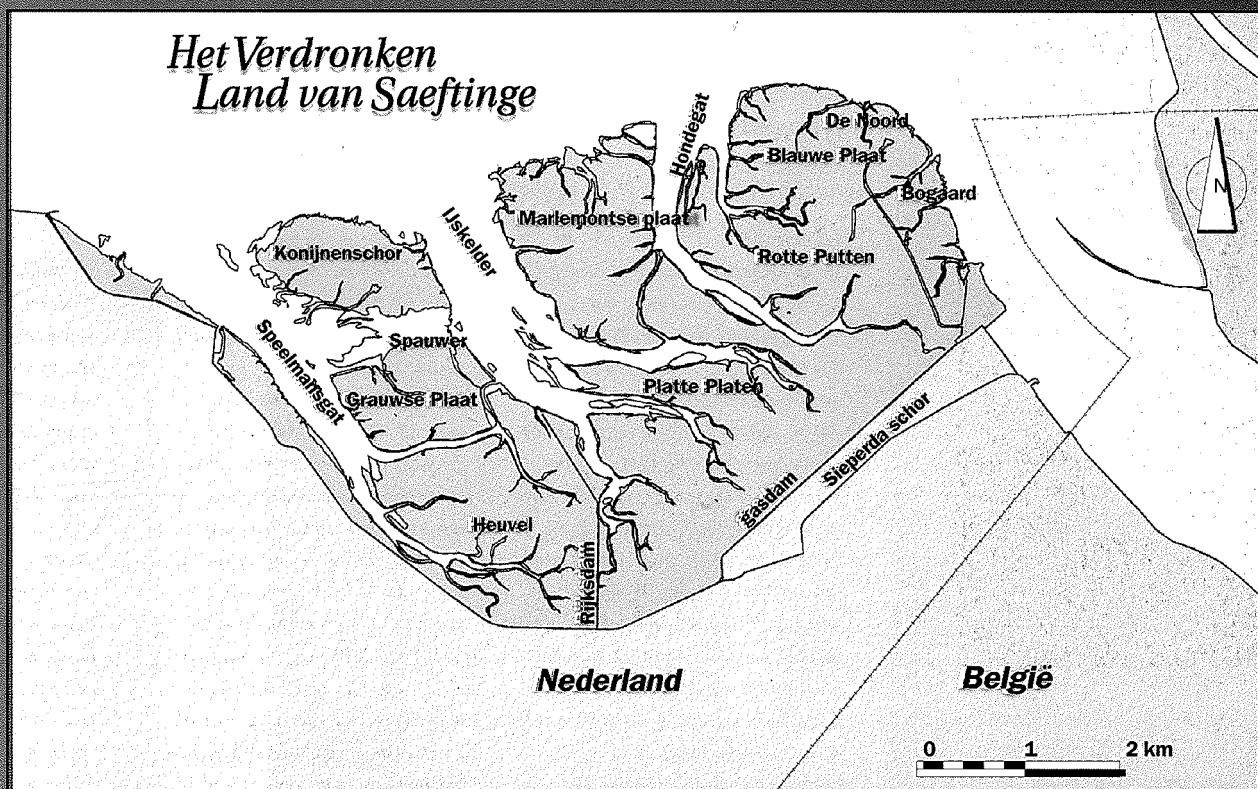
Ongepland is opnieuw een stuk dynamiek in het gebied teruggekomen. Een dijkdoorbraak in 1990 heeft een voorheen ingepolderd gedeelte van Saeftinge - de circa honderd hectare grote Selenapolder - weer onder getijdewerking gebracht en heet nu Sieperdaschor. De zeldzame pioniersvegetatie die op andere

plekken verdwijnt, is hier teruggekomen. De ontwikkelingen in dit gebied geven een goed beeld van wat bij verdere vergroting van de komberging van de Schelde te verwachten is.

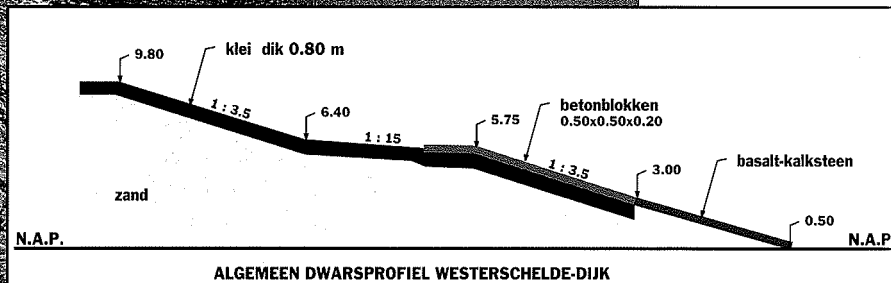
DE TOEKOMST VAN HET BEHEER

Door de geplande verdiepingswerkzaamheden van de Schelde, staant het Verdrongen Land van Saeftinge binnen afzienbare tijd opnieuw belangrijke veranderingen te wachten. Volgens Gert-Jan Buth gaat het dan met name om het afkalven van schorranden, de afname van het ondiepwatergebied, de toename van getijdewerking en het opschuiven van de zout-zoetgrens in oostelijke richting.

Lees verder pagina 7

Zeeuwse dijken in de publiciteit

In de maand september is Zeeland opgeschrikt door een publiciteitsgolf over de onveiligheid van de Zeeuwse dijken. Uit onderzoek is gebleken dat 94 % van de dijkglooiingen in Zeeuws-Vlaanderen 'onvoldoende' scoort.

Informatievoorziening over dit gevoelige onderwerp is erg belangrijk. In dit artikel een kort overzicht.

DELTA VEILIG

Na de uitvoering van een omvangrijk dijkverzwakingsprogramma en de ingebruikname van de stormvloedkering in 1986 is Zeeland deltaveilig geworden. Dat wil zeggen dat de dijken zo hoog en zwaar zijn gemaakt dat ze nog bestand zijn tegen een hoogwaterstand die eens in de vierduizend jaar voorkomt. Voor de verhoging en verbreding van de dijken is vooral gebruik gemaakt van zand afgedekt met een kleidek van circa tachtig centimeter. Om de zeeweringen te beschermen tegen stroming en golfaanval, is het klei-talud aan de zeezijde bekleed met verschillende soorten

materiaal. Voor de onderzijde van het talud tot circa NAP + 3.00 meter, gebruikt men van oudsher basalt. De zone daarboven tot circa NAP + 6.00 meter is bij de verbeteringswerken veelal bekleed met betonblokken.

STUDIE NAAR STEENZETTINGEN

In opdracht van de Technisch Adviescommissie Waterkeringen (een adviescollege van de Minister van Verkeer en Waterstaat over alle technisch wetenschappelijke aspecten van constructie en onderhoud van waterkeringen) heeft Grondmechanica Delft een studie uitgevoerd naar de kwaliteit van de steenzettingen op de zeeweringen. Uit de resultaten blijkt dat in Zeeuws-Vlaanderen 94 procent van de glooiingen 'onvoldoende' scoort. Het gaat hierbij specifiek om de betonbekleding: de zone tussen de basaltblokken en de grasbekleding.

VERMINDERDE STABILITEIT

De meest gebruikte betonblokken hebben een afmeting van vijftig

bij vijftig centimeter en een dikte van twintig centimeter. Deze blokken liggen op het kleidek van tachtig centimeter en moeten zo een dubbele veiligheid vormen tegen golferosie. Echter, door uitdroging en scheurvorming in het kleidek, vermindert de stabiliteit van de betonblokken en verliest ook het kleidek zijn erosiebestendigheid. Als dit is geconstateerd, voldoet de zeewering niet aan de gestelde wetgeving volgens de nieuwe Wet op de Waterkeringen en is er verbetering noodzakelijk. Aan de hand van de uitkomsten van Zeeuws-Vlaanderen, wordt dit voor heel Zeeland grofweg geraamd op anderhalf miljoen vierkante meter dijkbekleding. De aanpassingskosten hiervan zullen tussen de driehonderd en zeshonderd miljoen gulden bedragen.

AANPASSINGSWERKEN

De Minister vindt de situatie zo ernstig dat zij nog voor het einde van het jaar volledig inzicht wil hebben in de aard en omvang van de problematiek. Zij zal dan aangeven in welk tempo de waterkeringen hersteld kunnen worden

en hoe het probleem financieel moet worden opgelost. Zonodig zal direct na het komende winterseizoen worden begonnen met de aanpassingswerken op de meest urgente plaatsen. Politiek en bestuurlijk Zeeland willen liefst binnen vijf jaar, maar in elk geval vóór 2005, alle steenbekledingen op orde hebben. (HH)

NADERE INFORMATIE:

SECRETARIS ZEEUWS OVERLEG

WATERKERINGEN

P. HENGST

TELEFOON (0118) 631158

ZIE OOK MILIEUTIJDSINGEN NR. 38

INFORMATIEBLAD VAN DE PROVINCIE

ZEELAND

Bloemen maken dijken sterker

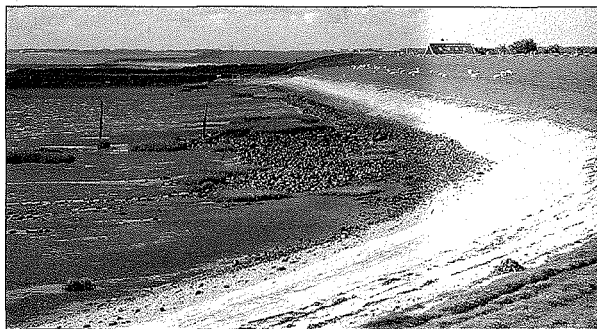
Wageningse ecooloog: niet bemeste, bloemrijke dijken zijn minder erosiegevoelig dan dijken waar kunstmest wordt gebruikt.

Zeedijken waarop schapen grazen of waar wordt gehooïd blijken gevoeliger te zijn voor erosie dan dijken die niet worden begraasd of bemest. Dit blijkt uit een onderzoek naar de wortelgroei en de sterkte van gras op dijken en het effect van de manier waarop dijken worden beheerd. De meeste dijken langs de Noordzeekust en de Westerschelde worden intensief bemest en beweid door schapen. De Wageningse ecooloog Drs. J.T.C.M. Sprangers publiceert zijn bevindingen in het rapport 'Extensief graslandbeheer op zeedijken - effecten op vegetatie, wortelgroei en erosie-bestendigheid'. Vier jaar lang bekeek hij op stukken dijk in Noord- en Zuid-Nederland wat er gebeurt als op zo'n dijk geen vee meer graast en geen kunstmest wordt gebruikt. 'De worteldichtheid neemt toe, evenals de lengte van de wortels. Ook komen er meer soorten gras en bloemrijke kruiden. De dijken worden er dus ook nog mooier op', concludeert Sprangers. Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de Technische Adviescommissie Waterkeringen. Eerder TAW-onderzoek had al aan het licht gebracht dat grasdijken soms beter bestand zijn tegen golferosie dan dijken die bekleed zijn met blokken.

Informatie over dit rapport is te verkrijgen via het Schelde InformatieCentrum

Schorafslag in Saeftinge

Begrazing met schapen vormt nu nog een vertrouwd beeld

Beheersplan Saeftinge binnenkort herzien

Vervolg pagina 4/5

In de Westerschelde zelf zullen de stroomsnelheden toenemen. Er zijn extra geulrandverdedigingen gepland in de omgeving van De Noord en Het Konijnenschor. Bij verdieping van de Westerschelde tot 48/43/38 voet nemen de baggerwerkzaamheden toe. Rijks-waterstaat zal met een gewijzigd zandwin- en terugstortbeleid proberen de effecten van deze werkzaamheden te beperken. Het Zeeuwse Landschap zal in de komende periode het beheersplan voor het gebied herzien en mede afstemmen op de ontwikkelingen die gaan plaatsvinden. In dat kader zal bijvoorbeeld de vraag beantwoord moeten worden of bij verdergaande schorafslag op een gegeven moment een kunstmatige, indirecte oeververdediging wenselijk is.

Een ander belangrijk punt dat in het beheersplan uitgewerkt zal worden is op welke wijze het begrazingsbeheer in een veranderend Saeftinge de komende jaren voortgezet zal worden.

Uitgangspunt voor Het Zeeuwse Landschap is in ieder geval dat het unieke karakter en de toegankelijkheid van het gebied gehandhaafd blijven. (WdH)

NADERE INFORMATIE:

HET ZEEUWSE LANDSCHAP

G.J. BUTH

TELEFOON (0113) 562640

Commissie Westerschelde aan het werk

*Een toelichting op de
opdracht die de Commissie
Westerschelde van de
Minister van Verkeer en
Waterstaat heeft gekregen.*

Wie en wat is deze commissie zult u zich nu misschien afvragen. De Commissie Westerschelde is in september door de Minister van Verkeer en Waterstaat ingesteld. De commissie bestaat uit drie leden: drs. J.H.M. Kienhuis, voorzitter van de Produktschappen voor Akkerbouwprodukten; ir. J.M. Leemhuis-Stout, Commissaris van de Koningin in de provincie Zuid-Holland en ondergetekende, Commissaris van de Koningin in de provincie Overijssel. Wij moeten de Minister adviseren over de maatregelen die nodig zijn om het verlies aan natuurwaarden, veroorzaakt door de aanstaande verruiming van de vaarweg in de Westerschelde, te compenseren. De commissie moet een wijs advies uitbrengen en komen met een kwalitatief en kwantitatief goed plan dat een zo groot mogelijk draagvlak heeft in de regio. Zo staat het in de formele beschikking. Het advies moet uiterlijk 1 september 1997 worden uitgebracht.

Mr. J.A.M. Hendriks

Uitgangspunt voor ons is dat de vaargeul van de Westerschelde verruimd gaat worden en dat de schade die daardoor aan de natuur wordt toegebracht, moet worden gecompenseerd. Wij moeten ons bezig houden met de vraag hoe die natuurcompensatie het beste tot stand kan komen.

Op dit moment zijn we ons aan het inwerken in de vraagstukken die spelen. We zijn wel als 'wijze personen' gepresenteerd, maar dat betekent natuurlijk niet dat we op dit moment alle wijsheid in pacht zouden hebben over de meest wenselijke oplossingen. Naast het bestuderen van de vele rapporten wordt binnenkort ook gesproken met diverse betrokkenen. We horen graag hoe men denkt over mogelijke maatregelen en de daaraan verbonden voor- en nadelen.

Een echte visie op de problematiek en op de gang van zaken in het afgelopen jaar is er nog niet,

die moeten we ons nog vormen. De gesprekken met de betrokkenen zullen daarbij een belangrijke rol spelen. Daarnaast zullen we ook zelf wat zaken nader uitdiepen en misschien moet er over bepaalde onderwerpen nog nader onderzoek worden verricht. Hoe het advies eruit komt te zien is nog volstrekt open. Eén ding wil ik op dit moment al verzekeren. Ons advies zal zodanig zijn dat de veiligheid met betrekking tot overstroming niet in gevaar komt. Als het even kan hoop ik zelfs dat we maatregelen kunnen voorstellen die naast natuurcompensatie ook een versterking van de veiligheid kunnen inhouden. U hoort nog van ons.

Mr. J.A.M. Hendriks
Voorzitter van de Commissie Westerschelde

COLOFON

De Schelde Nieuwsbrief is een kwartaaluitgave van het Schelde InformatieCentrum dat ressorteert onder het Bestuurlijk Overleg Westerschelde. De nieuwsbrief wordt verzonden naar alle participanten in het Bestuurlijk Overleg Westerschelde en naar alle personen en organisaties die betrokken en/of geïnteresseerd zijn in de ontwikkelingen van de Schelde en haar stroomgebied.

SCHELDE INFORMATIECENTRUM
Coördinator: Lilian Withagen

Grenadierweg 31
4338 PG Middelburg

Correspondentie-adres
Postbus 8039
4330 EA Middelburg
Telefoon (0118) 672238
Fax (0118) 616500

REDACTIE
Marja Plugge, Ingrid Renirie,
Frans van Pelt, Piet Pijpelink,
Jan Hendriksen, Wim de Haan

EINDREDACTIE
Herman Haas

OPINIE
Mr. J.A.M. Hendriks

FOTOGRAFIE
Jan van den Broeke, Dirk-Jan
Gjeltema, Nico Vroman en
Provincie Overijssel

**REDACTIE, VORMGEVING EN
PRODUKTIE**
Van Dongen Public Relations
Eendrachtsstraat 150
3012 XR Rotterdam

OPLAGE
1000 exemplaren

OVERNAME VAN ARTIKELEN
De overname van artikelen met
bronvermelding is mogelijk na
toestemming van de redactie.

ISSN 1382-9513